

Sygn. akt I NZ 4/23

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z powództwa G. Spółki Akcyjnej z siedzibą w S.
przeciwko R. Z.

o ochronę dóbr osobistych,

w przedmiocie wniosku pozwanego o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego
w Szczecinie L. M. i Z. C. od orzekania w sprawie o sygn. I ACa 289/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 22 lutego 2023 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Najwyższego z 28 grudnia 2022 r.,
sygn. I NWW 154/22,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego 23 stycznia 2023 r. (data prezentaty) wpłynęło
zażalenie R. Z. na postanowienie Sądu Najwyższego z 28 grudnia 2022 r., I NWW
154/22, wysłane 18 stycznia 2023 r. (data stempla na kopercie).

Postanowieniem z 28 grudnia 2022 r., I NWW 154/22, Sąd Najwyższy,
w sprawie z powództwa G. S.A. z siedzibą w S. przeciwko R.Z. o ochronę dóbr
osobistych, w przedmiocie wniosku pozwanego o wyłączenie sędziów Sądu
Apelacyjnego w Szczecinie L. M. i Z. C. od orzekania w sprawie o sygn. akt I ACa
289/22, pozostawił wniosek pozwanego bez rozpoznania, na podstawie art. 26 § 3
u.SN.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie z uwagi na jego niedopuszczalność podlegało odrzuceniu.

Na postanowienie wydane w oparciu o art. 26 § 3 u.SN nie przysługuje zażalenie. Orzeczenie Sądu Najwyższego jest orzeczeniem ostatecznym i dlatego nie podlega zaskarżeniu. Wyjątek musiałby być wyraźnie wskazany w ustawie. W przedmiotowej sprawie brak jest takiego wyjątku w ustawie o Sądzie Najwyższym, czy w ustawie Kodeks postępowania cywilnego.

Sąd Najwyższy nie rozpoznaje sprawy w toku instancji, lecz poza tokiem instancji w szczególnych przypadkach wymienianych ww. ustawach. Wynika z tego, że Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawy wyraźnie przypisane (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 lutego 2017 r., II PO 1/17 i powołane tam orzecznictwo; 18 maja 2022 r., I NO 5/22).

Na niezaskarżalność orzeczeń Sądu Najwyższego zwracał uwagę w swoim orzecznictwie również Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z 13 października 2015 r., SK 63/12, TK stwierdził, że w świetle konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego, ogólna zasada niezaskarżalności orzeczeń wydawanych przez Sąd Najwyższy, uwarunkowana jest modelem funkcjonowania Sądu Najwyższego w systemie organów władzy sądowniczej.

Niezależnie od powyższego katalog orzeczeń zaskarżalnych zażaleniem do Sądu Najwyższego jest ściśle limitowany (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 kwietnia 2017 r., I PZ 2/17; 18 maja 2022 r. I NO 5/22).

Zgodnie z art. 394¹ § 1 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Stosownie do art. 394¹ § 1¹ k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Z kolei jak stanowi art. 394¹ § 3 k.p.c., do postępowania przed Sądem Najwyższym toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio art. 394 § 2 i 3, art. 395, art. 397 § 1, art. 398⁶ § 3, art. 398¹⁴, art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze, art. 398¹⁶, art. 398¹⁷ i art. 398²¹.

Zaskarżone postanowienie nie należy do żadnej z kategorii spraw wymienionych w art. 394¹ § 1 i 1¹ k.p.c. Z tych względów nie przysługuje na nie zażalenie do Sądu Najwyższego.

Mając na uwadze powyższe zażalenie R.Z. podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne.

Niezależnie od powyższego w świetle treści art. 87¹ § 1 k.p.c., w postępowaniu cywilnym obowiązuje przed Sądem Najwyższym obowiązkowe zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego. Zatem czynności podejmowane przez stronę osobiście w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, z zastrzeżeniem przypadków wymienionych w art. 87¹ § 2 k.p.c., są bezskuteczne. Innymi słowy, co do zasady przed Sądem Najwyższym obowiązuje przymus adwokacko-radcowski, zaś zażalenie zostało sporządzone przez skarżącego osobiście.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 373 § 1 oraz art. 367 § 3 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 47 § 3 k.p.c., a także mając na uwadze art. 87¹ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.